

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Martina Lachmanna a soudců Jana Ferneckého a Martina Bobáka ve věci

žalobce: **R. K.**
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který spočíval ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu, zaevidované pod č. j. OAM-8097/DO-2025, pro její nepřijatelnost dne 3. 2. 2025

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci vrátil dne 3. 2. 2025 jeho žádost o dočasnou ochranu, zaevidovanou pod č. j. OAM-8097/DO-2025, jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobce a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobce o dočasnou ochranu, podané dne 3. 2. 2025, zaevidované pod č. j. OAM-8097/DO-2025.
- III. Žalobci se nepřiznává náhrada nákladů řízení.
- IV. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce je občanem Ukrajiny. V České republice dne 3. 2. 2025 požádal o dočasnou ochranu ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (lex Ukrajina). Tuto žádost však žalovaný označil jako nepřijatelnou, neboť žalobce získal dočasnou nebo mezinárodní ochranu v jiném členském státě Evropské unie (v Rumunsku). Nepřijatelnost vyznačil přímo v tiskopisu žádosti.
2. Žalobce se podanou žalobou domáhá vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného spočívající v tom, že mu žádost vrátil jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Zároveň požaduje, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jeho práv, a přikázal žalovanému, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu.
3. Žalobce společně se žalobou navrhoval i vydání předběžného opatření, jemuž Krajský soud v Plzni předtím, než žalobu zdejšímu soudu postoupil, vyhověl. Usnesením z 5. 3. 2025, č. j. 55 A 10/2025 - 26, přikázal žalovanému i Policii ČR do skončení soudního řízení strpět na území pobyt žalobce.

II. Žaloba

4. Žalobce v podané žalobě uvedl, že dne 18. 10. 2024 vstoupil na území Evropské unie přes Rumunsko, kde obdržel dočasnou ochranu. Nejprve stručně argumentoval ve prospěch přípustnosti žaloby (nepoužitelnosti výluky ze soudního přezkumu) a dále zdůraznil, že je osobou spadající pod čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (prováděcí rozhodnutí). Odepření registrace osoby podle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) zákona č. 65/2022 Sb. je v rozporu s prováděcím rozhodnutím, resp. směrnicí Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (směrnice č. 2001/55/ES). Podpůrně odkázal na některá ustanovení směrnice a její preambule, stejně jako na *soft-law* Evropské komise či judikaturu správních soudů.
5. Jednání žalovaného považuje za nezákonné a navrhuje, aby soud vydal rozsudek, v němž za prvé určí, že zásah žalovaného spočívající ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu dne 3. 2. 2025, jako nepřijatelné, byl nezákonný, a za druhé mu přikáže, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě z 20. 2. 2025 poukázal na to, že žalobce figuruje v platformě pro výměnu informací *Temporary Protection Platform* jako držitel dočasné ochrany v Rumunsku. Žalovaný tak postupoval přesně dle znění zákona, vrátil-li žalobci žádost jako nepřijatelnou. Dále žalovaný zevrubně reagoval na argumentaci žalobce i judikaturu řady krajských soudů považující úpravu nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina za rozporné s unijním právem. Zdůraznil, že směrnice č. 2001/55/ES nepředpokládá, že by osoba mohla získat dočasnou ochranu ve více státech zároveň (o čemž svědčí zejména díkce čl. 15 odst. 6 a čl. 26 odst. 4). Na držitele dočasné ochrany v jiném členském státě nemůže

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

být pohlíženo jako na osobu vysídlenou, ale musí být na něj pohlíženo jako na osobu usazenou v jiném členském státě, ze kterého také přichází.

7. Dohoda států, že nebudou aplikovat článek 11 směrnice č. 2001/55/ES, znamená, že členské státy nebudou držitele dočasné ochrany v jiném členském státě, který neoprávněně pobývá na jejich území, aktivně přemísťovat či předávat do členského státu, který mu povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany vydal. Nic dalšího z ní ovšem nelze dovodit. Cizinci sice mají právo vybrat si členský stát, ve kterém o udělení dočasné ochrany požádají, z preambule směrnice, jejím cílem však není, aby žadatelé požívali nebo žádali o dočasnou ochranu ve více členských státech a tím zbytečně, případně účelově, vyčerpávali kapacity a zdroje členských států.
8. V původním vyjádření žalovaný navrhl též přerušení řízení z důvodu vedení řízení o předběžné otázce u Soudního dvora Evropské unie (Soudní dvůr) ve věci C-753/23. V pozdějším vyjádření z 26. 3. 2025 pak na vydání rozsudku v této věci z 27. 2. 2025 (věc *Krasiliva*) reagoval. Odpověď Soudního dvora se dotýká toliko důvodu nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) lex Ukrajina na důvod dle písm. d) nikoli; k němu naopak dle žalovaného Soudního dvůr naznačil, že členský stát může kontrolovat, jestli již žadatel v jiném členském státě dočasnou ochranu nepožívá. Rozvedl i některé své další argumenty.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

9. Soud na úvod jen stručně poznamenává, že ačkoli § 5 odst. 2 zákona o dočasné ochraně vylučuje ze soudního přezkumu vrácení nepřijatelné žádosti cizinci, Nejvyšší správní soud (NSS) v rozsudku z 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024 - 42, konstatoval výluku soudního přezkumu za nesouladnou s čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod i čl. 29 směrnice o dočasné ochraně. Městský soud je proto toho názoru, že předmětnou výlukou dle § 5 odst. 2 lex Ukrajina nelze aplikovat, neboť osobám požívajícím dočasné ochrany toto právo nepřipustně odepírá a není tak slučitelná s právem Evropské unie.
10. O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání, neboť žalobcův souhlas s tímto postupem v souladu s § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. presumoval a žalovaný s tím ve vyjádření k žalobě výslovně souhlasil. Naříditi jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, který žalobce u žalovaného podal a který mu žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky.
11. Soud předesílá, že v nedávné době došlo k výraznému judikатурnímu vývoji stran chápání dočasné ochrany. Tento judikатурní vývoj byl způsoben rozsudkem Soudního dvora ve věci *Krasiliva*, a následně i rozsudky NSS z 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023 - 27, a z 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024 - 42 a č. j. 1 Azs 174/2024 - 42, na které navázaly i další senáty NSS (např. rozsudky z 8. 4. 2025, č. j. 9 Azs 20/2024 - 37, z 17. 4. 2025, č. j. 2 Azs 271/2024 - 43, z 24. 4. 2025, č. j. 10 Azs 4/2025 - 49, z 25. 4. 2025, č. j. 5 Azs 217/2023 - 36).
12. Na tento judikатурní vývoj již reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky z 23. 4. 2025, č. j. 10 A 6/2025 - 61, z 30. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025 - 38, z 16. 5. 2025, č. j. 10 A 42/2025 - 33, či z 20. 5. 2025, č. j. 5 A 42/2025 - 39). Nyní rozhodující senát se s jejich závěry ztotožňuje, v dalším z nich proto vychází (a v podrobnostech na jejich odůvodnění odkazuje).

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

13. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS z 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, č. 603/2005 Sb. NSS).
14. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobci pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jeho práv, a to bez ohledu na to, že mu již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU. Jedná-li se o hodnocení tohoto úkonu, zde lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (rozsudek NSS z 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 - 52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka výše uvedeného testu je taktéž splněna.
15. Zbývá tedy posoudit, zda žádost o dočasnou ochranu byla žalobci vrácena jako nepřijatelná v souladu s právními předpisy či nezákonně.
16. NSS ve výše cit. rozsudcích 1 Azs 336/2024 a 1 Azs 174/2024 vyložil, že dočasná ochrana je udělována hromadně aktem unijního práva pro celou skupinu osob definovanou vždy v prováděcím rozhodnutí přijatém na základě čl. 5 směrnice č. 2001/55/ES. Osoby spadající do některé z kategorií vymezených v článku 2 prováděcího rozhodnutí tudíž mají přiznané právo na dočasnou ochranu na celém území Unie, a to právě již tímto rozhodnutím. Členské státy těmto osobám pouze poskytují dílčí práva plynoucí z dočasné ochrany podle kapitoly III směrnice o dočasné ochraně, a již z tohoto důvodu mají pouze omezenou možnost odeprít práva plynoucí z dočasné ochrany osobám, které ji v Unii požívají na základě prováděcího rozhodnutí. Jakékoli případné omezení v poskytnutí těchto práv tudíž musí být v souladu se směrnicí a prováděcím rozhodnutím, a to pochopitelně i v případech unijním právem výslovně neupravených. Systémově se totiž jedná o vnitrostátní realizaci nároků či oprávnění přímo plynoucích z unijního práva.
17. NSS přisvědčil žalovanému, že institut nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina osobu z dočasné ochrany nevylučuje. Dopadá totiž výhradně na případy, kdy držitelé dočasné ochrany byla práva z ní plynoucí již poskytnuta v jiném členském státě, který mu jako první vydal oprávnění k pobytu. Rovněž souhlasil se žalovaným, že čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany je možné pouze v jednom členském státě. Tento závěr výslovně potvrzuje bod 16 odůvodnění prováděcího rozhodnutí, systematika a znění směrnice o dočasné ochraně, která počítá jen s jedním hostitelským státem (srov. čl. 11, čl. 15 odst. 5, čl. 25 a čl. 26), jakož i již zmíněný rozsudek Soudního dvora ve věci *Krasiliva*, podle něhož si státní příslušníci Ukrajiny mohou zvolit členský stát, v němž budou požívat práv plynoucích z dočasné ochrany.
18. NSS dále zdůraznil, že klíčová je otázka, zda držitelé dočasné ochrany mají právo na přesun do jimi zvoleného jiného členského státu a zda České republice plyne z práva Unie povinnost přijmout žádost o poskytnutí dočasné ochrany od osob usilujících o sekundární přemístění v rámci EU a vydat jim za tím účelem povolení k pobytu. Konstatoval, že odpověď na tuto otázku nevyplývá přímo ani ze směrnice č. 2001/55/ES, ani z prováděcího rozhodnutí a nakonec ani z rozsudku Soudního dvora ve věci *Krasiliva*. Podle NSS *samotná* směrnice č.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

2001/55/ES nezakládá držitelům dočasné ochrany bez dalšího právo volby hostitelského členského státu. Naopak jsou to členské státy samotné, které se mezi sebou dohodnou, který z nich přijme jaké osoby požívající dočasné ochrany a poskytne jim práva plynoucí z dočasné ochrany na svém území. To potvrzuje čl. 25 směrnice, podle něhož „*členské státy přijímají osoby oprávněné požadovat dočasnou ochranu v duchu solidarity Společenství. Vyjadřují číselně nebo v obecných rysech, jaká je jejich kapacita pro přijetí těchto osob. Tyto informace se zařadí do rozhodnutí Rady uvedeného v článku 5*“. Na překročení takto stanovené kapacity má přitom neprodleně reagovat Rada EU. Pakliže držitelé dočasné ochrany nemají právo primární volby členského státu, v němž jim má být vydáno (první) pobytové oprávnění, nemají ani právo na sekundární přesun do jimi vybraného členského státu. Tyto situace reflektují čl. 15 (sloučení rodiny) a 26 (ostatní případy) směrnice, přičemž vždy jde o přesuny iniciované a realizované na žádost členských států. Čl. 21 směrnice předvídá situaci, kdy držitel dočasné ochrany opustí hostitelský stát, avšak z důvodu přetrvávajících okolností v zemi původu žádá o opětovné vydání povolení k pobytu. Čl. 11 směrnice o dočasné ochraně zavádí mechanismus vnitro-unijního nuceného navrácení nelegálně pobývajících držitelů dočasné ochrany do hostitelského členského státu. V tom, že směrnice sama o sobě neumožňuje držitelům dočasné ochrany sekundární volbu hostitelského státu, se tedy soud ztotožnil se žalovaným (viz i bod 52 rozsudku NSS 1 Azs 174/2024).

19. Dle judikatury NSS však nelze směrnice č. 2001/55/ES vykládat izolovaně. V této souvislosti je stěžejní, že ve vztahu k dočasné ochraně udělené státním příslušníkům Ukrajiny zvolily unijní orgány režim odlišný. Prováděcí rozhodnutí, doplněné o dohodu členských států o vyloučení čl. 11 směrnice, totiž celý výše popsany režim obrací. Držitelům dočasné ochrany přiznává právo primární volby členského státu, v němž jim má být poskytnut komplex práv s touto ochranou spojených a tento režim nutně zahrnuje i volbu sekundární. K tomuto závěru dospěl NSS na základě pěti zásadních argumentů.
20. *Za prvé* prováděcí rozhodnutí nevychází z kapacitních možností členských států a nestanovuje žádný mechanismus určení, jak budou osoby požívající dočasné ochrany mezi jednotlivé členské země rozděleny. Dle bodu 16 jeho odůvodnění je naopak založeno na východisku, že státní příslušníci Ukrajiny mají právo pohybovat se v rámci 90denního bezvízového pohybu volně po EU a v tomto časovém rámci si mohou vybrat členský stát, v němž chtějí požívat práv spojených s dočasnou ochranou. Argumentace žalovaného nadměrným zatížením České republiky oproti jiným členským státům tak může být věcně správná, ale nemá oporu v koncepci zvolené prováděcím rozhodnutím.
21. První klíčovou odlišností právní úpravy dočasné ochrany určené pro státní příslušníky Ukrajiny je právo těchto osob vybrat si členský stát, v němž požádají o (prvotní) pobytové oprávnění. Tento členský stát jim přitom v souladu s čl. 8 směrnice č. 2001/55/ES musí pobytové oprávnění vydat. Tím došlo k odchýlení se od obecného režimu směrnice vycházejícího z kapacitních možností jednotlivých členských států, k jejichž zachování slouží právě mechanismy přerozdělování cit. výše.
22. Směrnice č. 2001/55/ES představuje „jen“ minimální normy pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a k přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy. Z podstaty minimálních norem této směrnice vyplývá pravomoc členských států v případě hromadného přílivu vysídlených osob zavádět nebo udržovat opatření příznivější pro osoby požívající dočasné ochrany (srov. bod 12 preambule směrnice). Takto mohou členské státy postupovat podle článku 3 odst. 5 směrnice o dočasné ochraně, dle kterého se směrnice obecně nedotýká výsadního práva členských států stanovit

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

nebo zachovávat příznivější podmínky pro osoby požívající dočasné ochrany. Členské státy se ostatně dohodly na vyloučení aplikace článku 11 (srov. bod 15 preambule prováděcího rozhodnutí), což také nepochybně vede k vylepšení postavení vysídlených osob. Konečně je to právě prováděcí rozhodnutí, které definuje dočasnou ochranu a popis osob, na něž se dočasná ochrana vztahuje. Obsah prováděcího rozhodnutí přitom směrnice vymezuje jen demonstrativně, není tedy vyloučeno, aby rozhodnutí upravovalo i další otázky, byť pochopitelně v mezích směrnice.

23. Je tedy obecně přípustné přiznat vysídleným osobám práva i nad rozsah směrnice č. 2001/55/ES. To činí právě prováděcí rozhodnutí, které konkrétně reaguje na situaci vysídlených osob z Ukrajiny, u nichž předpokládá potřebu pohybu na území členských států, tj. cestování, sloučení rodiny, hledání zaměstnání atd. Právě již těmito předpoklady se tyto osoby liší od ostatních vysídlených osob, které právo volby členské státu automaticky nemají. Ze samotného článku 8 odst. 1 směrnice č. 2001/55/ES pak vyplývá toliko povinnost členských států přijmout opatření nezbytná k zajištění povolení k pobytu osobám požívajícím dočasné ochrany. Soud dodává, že je zcela nerozhodné, na základě jakého právního předpisu je ukrajinským státním příslušníkům povolen samotný vstup na území členských států. Otázka právního režimu vstupu a pohybu je totiž zcela nezávislá na přiznání práv z dočasné ochrany osobě, která se nachází na území členského státu.
24. *Za druhé* členské státy výslovně prohlásily, že ve vztahu ke státním příslušníkům Ukrajiny nebudou uplatňovat čl. 11 směrnice č. 2001/55/ES. Ačkoli Soudní dvůr v rozsudku *Krasiliva* tento článek posoudil jako irelevantní, podle NSS ve vztahu k odlišným situacím, než posuzoval Soudní dvůr, význam má. Dohoda členských států o vyloučení čl. 11 totiž znamená, že se ve vztahu ke státním příslušníkům Ukrajiny neuplatní režim nuceného navrácení neoprávněně pobývajících držitelů ochrany do hostitelského členského státu. Jak upozornil již NSS, „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady č. 2024/1836 znovu zdůraznilo, že se členské státy dohodly neuplatňovat čl. 11. Důsledkem je tak faktická možnost těchto osob pobývat nejen v hostitelském členském státě (tj. státě, který jim formálně vydal pobytové oprávnění), ale na území celé EU. „Neoprávněný“ pobyt v jiném členském státě totiž tak jako tak nemůže vést k nucenému předání do hostitelského státu.
25. Pokud tedy mají státní příslušníci Ukrajiny (kteří jsou držiteli dočasné ochrany dle prováděcího rozhodnutí) právo zvolit si hostitelský členský stát a současně se vůči nim neuplatní čl. 11 směrnice, nelze dospět k jinému závěru, než že mají v průběhu trvání dočasné ochrany rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné, jimi zvolené členské země. Poté má být posouzeno vydání pobytové oprávnění. Na věci nic nemění ani vyčerpání kapacit České republiky. Soud k tomu dodává, že podstatou nynější věci není vlastní povinnost udělit práva z dočasné ochrany žalobci, ale toliko přijmout a věcně posoudit jeho žádost, v situaci, kdy dříve požíval dočasnou ochranu v Rumunsku.
26. *Za třetí* závěr o právu přemístit svůj pobyt do jiné členské země dle NSS implicitně vyplývá z rozsudku *Krasiliva*. Ačkoliv osoba může mít pobytové oprávnění pouze v jednom členském státě, podle názoru Soudního dvora samotné podání žádosti nezakládá překážku litispendence, jak ji v podstatě předvídal § 5 odst. 1 písm. c) lex Ukrajina. Orgány jiného členského státu mají povinnost posuzovat obdrženou žádost i v případě, že stejná žádost již byla podána dříve v jiném členském státě. Pokud tedy mají tyto orgány vést řízení o přiznání práv plynoucích z dočasné ochrany, mají logicky právo také o případné žádosti pozitivně rozhodnout. Mohou-li ale orgány druhého členského státu práva plynoucí z dočasné ochrany v podobné situaci přiznat, pak již nelze systémově odlišit scénáře dle písm. c) a písm.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

d). Pokud je žadateli přiznáno právo volby podat další žádost, které může být vyhověno, pak lze jen obtížně strukturálně vyloučit možnost podat následnou žádost jinde.

27. *Za čtvrté* se NSS zabýval bodem 30 rozsudku *Krasiliva* (kterým v tam posuzovaném případě argumentoval žalovaný). Soudní dvůr připustil, že orgány členského státu jsou mimo jiné oprávněny ověřit, zda osoby žádající o povolení k pobytu uvedené v čl. 8 odst. 1 směrnice č. 2001/55/ES již nezískaly povolení k pobytu v jiném členském státě. Podle NSS však tento závěr není v argumentaci Soudního dvora blíže osvětlen, nenachází odraz ve výroku jeho rozsudku a toto oprávnění bylo koncipováno jako právo, nikoliv povinnost členského státu. NSS tak vyložil daný dovětek jako pouhé konstatování, že práva z dočasné ochrany nemají být poskytována naráz ve více členských státech. Nevylučuje to však možnost přesunu mezi členskými státy (body 65 - 67 rozsudku 1 Azs 174/2024).
28. *Za páté* NSS odkázal na nezávazné (*soft-law*) dokumenty Komise, jimiž argumentoval v této věci i žalobce a jež lze považovat za výkladová vodítka, která mohou ozřejmit obsah určitého právního předpisu. Jmenovitě jde o dokument Komise s odpověďmi na často kladené otázky ke směrnici o dočasné ochraně a na operační pokyny, v nichž Komise uvedla, že v případě přesunutí do jiného členského státu musí tento druhý stát žadateli poskytnout všechna práva plynoucí z dočasné ochrany, včetně vydání pobytového oprávnění.
29. NSS proto uzavřel, že „z unijního práva plyne právo státních příslušníků Ukrajiny, kteří jsou držiteli dočasné ochrany na základě Rozhodnutí Rady č. 2022/382, na přemístění se do jiného členského státu. Tento členský stát jim musí v souladu s čl. 8 směrnice vydat povolení k pobytu. Právní úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. tudíž tomuto právu odporuje. Nelze ji proto aplikovat.“. Z prováděcího rozhodnutí tedy vyplývá, že státní příslušníci Ukrajiny, kteří jsou (či byli) držiteli dočasné ochrany na základě tohoto prováděcího rozhodnutí, mají právo na přemístění se do jiného členského státu a tam svůj pobyt legalizovat. Pro úplnost soud dodává, že s ohledem na již jednoznačně vyznívající judikaturu NSS ani nezvažoval podání další předběžné otázky Soudnímu dvoru stran slučitelnosti § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina s unijním právem. NSS se ostatně v citovaných rozsudcích již vypořádal i s podstatou pozdější argumentace žalovaného vychází z rozsudku *Krasiliva*.
30. Soud proto přisvědčil žalobci, že je poživitelem dočasné ochrany již na základě toho, že je osobou splňující kritéria uvedená v ustanovení článku 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí. Ačkoliv je osobou splňující výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí (v opačném případě by mu ostatně dočasnou ochranu v Rumunsku neudělili) a svědčí mu právo sekundární volby hostitelského státu, není mu pro zásah žalovaného, který mu vrátil podanou žádost, v současnosti právo na dočasnou ochranu v České republice formálně přiznáno (resp. mu nebyla poskytnuta ona dílčí práva plynoucí z dočasné ochrany).

V. Závěr a náklady řízení

31. S ohledem na výše uvedené soud dle § 87 odst. 2 věta první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci vrátil dne 3. 2. 2025 jeho žádost jako nepřijatelnou, byl nezákonný, žalovanému zakázal pokračovat v porušování jeho práv a současně mu přikázal, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobci.
32. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek pobytové oprávnění vydat. Pokud je původní pobytové oprávnění nadále platné a trvá, žalovaný žalobce poučí o

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žalobce na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v České republice, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území České republiky dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění žalovaný vydá držiteli dočasné ochrany oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žalobce, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v hostitelském členském státě. K tomu mu poskytne součinnost.

33. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto by mu podle § 60 odst. 1 s. ř. s. náleželo právo na náhradu nákladů, které v řízení před soudem účelně vynaložil. Vzhledem k tomu, že byl od poplatkové povinnosti osvobozen a u soudu ani neuplatnil a nedoložil vynaložení jiných nákladů, soud mu žádnou náhradu nákladů řízení nepřiznal (rozsudek NSS z 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015 - 79, č. 3344/2016 Sb. NSS). Žalovanému pak jako neúspěšnému účastníku právo na náhradu nákladů řízení nenáleží.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní též rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 3. června 2025

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.